

Szczecin 21 sierpnia 2014r.

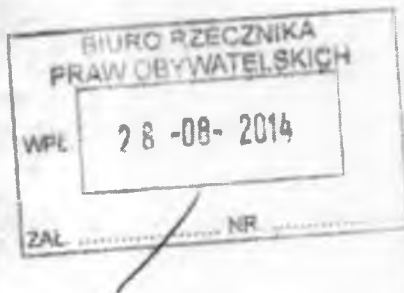

OKRĘGOWY INSPEKTORAT
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ
70-952 SZCZECIN, ul. Kaszubska 28
tel. (0-prefix-91) 48-09-101

RPW/72316/2014 P
Data: 2014-08-28

OI/Kw - 073/40/14/Kw/2345

***Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji
00 - 090 Warszawa
AL. Solidarności 77***

W odpowiedzi na raport Przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji AŚ w Międzyrzeczu, uprzejmie informuję, że w roku bieżącym brak jest środków finansowych oraz możliwości technicznych wykonania wszystkich prac remontowych zaleconych do wykonania przez Komisję.

Mając świadomość, że pawilon A kwalifikuje się do przeprowadzenia remontu kapitalnego, podjęte zostaną dalsze działania zmierzające do pozyskania środków finansowych na ten cel. Będzie to działanie priorytetowe na kolejne lata z uwagi na konieczność stworzenia godnych warunków do odbywania kary pozbawienia wolności.

Nadmieniam, że w grudniu 2013 roku zostały skierowane środki finansowe w wysokości 36 687 złotych na działania związane z poprawą warunków bytowych w AŚ w Międzyrzeczu.

Kolejna transza środków finansowych w wysokości 65 000 złotych została uruchomiona z przeznaczeniem na poprawę oświetlenia w tej jednostce.

Kwota 550 000 złotych została skierowana w 2014 roku na remont dachu pawilonu A. Prace nad tym zadaniem remontowym trwają w chwili obecnej.

Zapewniam, że w latach następnych AŚ w Międzyrzeczu będzie nadal zasilany w niezbędne środki finansowe mające na celu poprawę warunków bytowych przebywających tam osób.

Wykonano w 2 egz.
Egz. 1 - adresat
Egz. 2 - a/a

WA

DYREKTOR OKRĘGOWY
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ
w Szczecinie

ptk Jarosław Byczko

RPW/74179/2014 P
Data: 2014-09-08

Areszt Śledczy w Międzyrzeczu

ul. Młyńska 21 66-300 Międzyrzecz
Tel. 95 742-75-00; Fax 95 742-75-19
e-mail: as_miedzyrzecz@sw.gov.pl

D/O – 072/92/2014

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2014 -09- n 8
Zał.	NR

Międzyrzecz, dnia 02 września 2014 r.

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W odpowiedzi na pismo KMP 571.62.2014. DK z dnia 22 lipca 2014 roku dotyczące wizytacji przeprowadzonej przez przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji w Areszcie Śledczym w Międzyrzeczu, przedkładam informacje dotyczące zawartych w raporcie uwag i zaleceń:

1. Kierownicy działów na bieżąco prowadzą wobec podległych funkcjonariuszy oddziaływania związane z przestrzeganiem formy grzecznościowej *Pan* - zwracania się do osadzonych w sposób nie naruszający ich godności. Zagadnienie to jest każdorazowo przedmiotem zainteresowania kierownictwa jednostki w trakcie pobytu w oddziałach mieszkalnych.
2. W ambulatorium Aresztu Śledczego w Międzyrzeczu świadczenia medyczne udzielane skazanym zakwalifikowanym do odbywania kary pozbawienia wolności w zakładzie karnym typu półotwartego odbywają się bez obecności funkcjonariusza. W przypadku osadzonych zakwalifikowanych do odbywania kary pozbawienia wolności w zakładzie karnym typu zamkniętego oraz tymczasowo aresztowanych, w celu zachowania bezpieczeństwa personelu medycznego każdorazowo decyzję w tym zakresie podejmuje lekarz.

3. Od dnia wizytacji przedstawicieli KMP wprowadzono procedurę polegającą na informowaniu osadzonego o decyzji w sprawie umieszczenia w celi monitorowanej, a osadzony własnoręcznym podpisem jest zobowiązany potwierdzić przyjęcie ogłoszonej decyzji do wiadomości. W trakcie jej ogłaszania - jak dotychczas - skazany będzie pouczany o terminie i sposobie zaskarżenia wydanej decyzji.

4. Aktualnie nie ma możliwości, aby zalecenie dotyczące przeprowadzania rozmowy wstępnej w obecności tłumacza mogło zostać realizowane w formie sugerowanej przez osoby wizytujące. Wynika to m.in. z sytuacji kadrowej i ekonomicznej. W planie wydatków budżetowych brak jest środków na korzystanie z usług tłumaczy. Niemniej jednak, w sytuacjach tego wymagających jednostka korzysta z ich usług. Wskazać należy jednak, że w Areszcie Śledczym w Międzyrzeczu, m.in. z inicjatywy Stowarzyszenia Interwencji Prawnej w zakresie postępowania z osadzonymi przy przyjęciu do jednostek penitencjarnych, a w szczególności postępowania z osadzonymi cudzoziemcami, jak również mając na uwadze zalecenia Europejskiego Komitetu do Spraw Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (CPT) wykorzystuje się opracowanie dla obcokrajowców przyjmowanych do jednostki penitencjarnej. Dokument ten sporządzony jest w językach: polskim, angielskim, francuskim, niemieckim, rosyjskim, bułgarskim, rumuńskim i arabskim. Funkcjonariusze i pracownicy aresztu mogą również korzystać (i korzystają w bieżącej pracy z osadzonymi obcokrajowcami) z opracowanymi przez Biuro Informacji i Statystyki CZSW w roku 2012 zwrotami w języku angielskim, rosyjskim, niemieckim i francuskim z zakresu merytorycznej działalności służb jednostki penitencjarnej. Jak stwierdzono w raporcie KMP – wychowawcy korzystali z translatorów za pomocą sieci internetowej. Rozszerzono zakres dostępu do translatorów i obecnie korzystać z nich mogą wszyscy funkcjonariusze pełniący służbę w oddziałach mieszkalnych (w tym oddziałowi). System obsługuje 80 języków. Istotny jest również fakt, że w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego funkcjonariusze Aresztu Śledczego w Międzyrzeczu, zwłaszcza realizujący czynności służbowe w tzw. „pierwszym kontakcie” (wychowawcy działu penitencjarnego, funkcjonariusze działu ochrony – koordynatorzy, dowódcy i zastępcy dowódców zmiany, oddziałowi oraz kierownictwo jednostki) przechodzą cykl szkoleń z języka angielskiego.

5. Świadczenia medyczne dla osadzonych realizowane są zarówno w tutejszej jednostce, jak i placówkach społecznej służby zdrowia, w zależności od potrzeby i wymaganej

specjalizacji medycznej. Uwzględniając powyższe, podobnie jak zawarto w pkt. 4 nie ma możliwości korelowania ww. czynności z obecnością tłumacza danej narodowości. Mechanizmu takiego nie przewidują, ani nie formalizują przepisy wykonawcze, a próba ich realizacji ze środków własnych byłaby zbyt dużym obciążeniem finansowym dla jednostki.

6. W zakresie tłumaczenia oświadczeń oraz pism na język zrozumiały dla osadzonego, informuję, że podobnie jak w pkt 4 i 5 procedury takiej nie określają regulacje prawne, a ich realizacja ze środków własnych byłaby zbyt dużym obciążeniem finansowym dla jednostki. Wskazać należy, że procedury takiej nie przewiduje także wymiar sprawiedliwości, gdyż dokumentacja postępowań sądowych (wyroki, orzeczenia, uzasadnienia) również sporządzana jest w języku polskim.
7. W zakresie tłumaczenia skarg osadzonych informuję, że w dotychczasowej procedurze nie zdarzyła się sytuacja, w której istniałby problem z otrzymaniem skargi w języku niezrozumiałym. Żaden z osadzonych obcokrajowców nie złożył skargi w latach 2013 i 2014 w języku obcym.
Niewątpliwie, obecność tłumacza w kontaktach z cudzoziemcami byłaby znaczącym ułatwieniem. Tłumaczenia przydatne mogłyby być zarówno w dokumentacji urzędowej, socjalno-bytowej określającej pobyt osadzonego w jednostce penitencjarnej (prośby, oświadczenia itp.), ale przede wszystkim w kontaktach bezpośrednich (tj. relacja przełożony – podwładny), które mają znacznie szerszą skalę niż dokumentacja, a które mogą stanowić znacznie większą barierę.
8. W chwili obecnej trwają prace nad ujednoczeniem zapisów porządków wewnętrznych w jednostkach organizacyjnych podległych Okręgowemu Inspektoratowi Służby Więziennej w Szczecinie, w tym dotyczących udzielania widzeń (również w inne dni ustawowo wolne od pracy i inne święta). Zmiana dotycząca widzeń z wyznawcami innych wyznań zostanie bezzwłocznie wprowadzona także w Areszcie Śledczym w Międzyrzeczu. Nadmieniam, że w uzasadnionych przypadkach udzielane są widzenia w terminach innych, niż w dni wyznaczone, którymi są piątek i niedziela.
9. Zgodnie z zaleceniem ujętym w raporcie, w miesiącu wrześniu kierownicy wszystkich działów przeprowadzą dodatkowe szkolenie w zakresie praw osób pozbawionych

wolności. Zagadnienie to będzie również ujmowane w planach szkoleń w kolejnych latach.

10. Jeden psycholog Aresztu Śledczego w Międzyrzeczu uczestniczył w superwizji w dniach 2 - 6 czerwca 2014 roku. Zgodnie z informacjami uzyskanymi w Okręgowym Inspektoracie Służby Więziennej w Szczecinie, w pierwszym półroczu 2015 roku planowane są kolejne zajęcia, w których uczestniczył będzie drugi psycholog tutejszej jednostki.
11. W Areszcie Śledczym w Międzyrzeczu znajduje się jedna cela przeznaczona dla osób niepełnosprawnych – poruszających się na wózku inwalidzkim. Z uwagi na konstrukcję budynku nie ma możliwości zwiększenia jej powierzchni. Cela spełnia wymagania w zakresie minimalnej powierzchni przeznaczonej na zakwaterowanie osób niepełnosprawnych. Jej wyposażenie stanowi wyłącznie niezbędny sprzęt kwaterunkowy. Podnoszone w Raporcie utrudnienia w dostępie do placów spacerowych zostały zlikwidowane. Zamontowano podjazd ułatwiający dojazd do placów spacerowych.
12. Informacja dotycząca praw pacjenta została przededagowana i wyeksponowana w taki sposób, aby była czytelna dla osób słabowidzących.
13. Do końca bieżącego roku 74 osadzonych, czyli około 50 % zakwaterowanych w pawilonie A będzie miało zapewnioną możliwość korzystania z kąpek sanitarnych w pełni zabudowanych. Zabudowy kolejnych kąpek wykonywane będą sukcesywnie w latach następnych.
Doprowadzenie ciepłej wody użytkowej do cel mieszkalnych w pawilonie A, wiązałaby się z koniecznością remontu kapitalnego instalacji wodnej. Areszt Śledczy w Międzyrzeczu po wykonaniu kalkulacji wstępnej wystąpi w miesiącu wrześniu br. do Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Szczecinie o ujęcie zadania w zamierzeniach na rok 2015.
Zgodnie z decyzją Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gorzowie Wlkp. z dnia 14.07.2014 roku, nie ma zgody na dokonanie zmiany w konstrukcji budynku i powiększenie otworów okiennych w zabytkowym pawilonie A. Prawdopodobnie byłoby to możliwe w przypadku przeprowadzenia szczegółowych badań architektonicznych obiektu. Wystąpienie o zabezpieczenie środków finansowych na ten cel na rok 2015 zostanie złożone (po skalkulowaniu wartości zamierzenia)

do Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Szczecinie w miesiącu wrześniu 2014 roku.

Wymiana sprzętu kwaterunkowego na nowy (łóżka) w pawilonie A, jest realizowana na bieżąco. W miesiącu sierpniu zakupiono i zamontowano 48 szt. łóżek. Zakończenie zadania nastąpi do końca roku 2015.

14. Zmiany konstrukcyjne (montaż przegród pomiędzy natryskami) w pomieszczeniach łaźni w pawilonie B zostaną wprowadzone do harmonogramu prac konserwacyjnych na rok 2015 i wykonane do końca roku 2015.
15. Przesłony w kąciach sanitarnych wszystkich cel jednoosobowych zostaną wprowadzone do harmonogramu prac konserwacyjnych i zamontowane do końca pierwszego półrocza roku 2015.
16. Zgodnie z informacją przekazaną w trakcie wizytacji pracownikom Zespołu Krajowego Mechanizmu Prewencji, rozważana jest możliwość usunięcia części przesłon z okien oddziału pawilonu penitencjarnego B. Wymaga to zastosowania w jednostce dodatkowych zabezpieczeń techniczno – ochronnych. Planowany termin wykonania zadania – do końca roku 2015.
17. Od dnia 23 czerwca 2014 roku realizowane są dwie kąpiele w tygodniu dla wszystkich osadzonych.
18. Wyodrębnienie pokoju do realizacji nagrody, o której mowa w art. 138 §1 pkt 3 kkw. nastąpi do dnia 30 września 2014 roku.
19. Rozdzielono (rozsunięto) łóżka w celach dziewięcioosobowych pawilonu penitencjarnego A.

Odnosząc się do zaleceń zawartych w szczególności w pkt 3 Traktowanie, pkt 7 Prawo do ochrony zdrowia i pkt 8 Warunki bytowe, informuję:

Ad.3 – Traktowanie.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. cytowanym Zarządzeniem nr 52/2013 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 29 listopada 2013 roku w sprawie zdarzeń

mogących wystąpić w Służbie Więziennej, sposobu ich dokumentowania oraz służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej sytuacje takie jak samouszkodzenia i protesty głodowe nie stanowią zdarzeń wymienionych w załączniku nr 1, tj. enumeratywnie wymienionym wykazie zdarzeń i ich kategorii.

Wskazać należy, że samouszkodzenia bądź protesty głodowe osadzonych nie były również zaliczone do kategorii zdarzeń nadzwyczajnych w przepisie wcześniej obowiązującym, tj. Zarządzeniu nr 94/2010 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 31 grudnia 2010 roku w sprawie określenia wykazu zdarzeń nadzwyczajnych, sposobu postępowania w przypadku ich wystąpienia oraz trybu działania stanowisk dowodzenia.

Nadmieniam, że tematyka samouszkodzeń oraz protestów głodowych nie jest pozostawiona bez analiz. Dokonywane są one po każdej sytuacji, omawiane w trakcie odpraw oddziałów penitencjarnych, a także w trakcie odpraw penitencjarno-ochronnych. W dziale penitencjarnym prowadzona jest stosowna dokumentacja – Rejestr autoagresji.

Ad.7 – Prawo do ochrony zdrowia.

W zakresie opieki medycznej, a w szczególności kwestii nie ujętych w pkt. 1 - 19 - pozycji stojącej osadzonych podczas przyjmowania przez lekarza (pomimo udostępnionego krzesła, które stoi przy osobie przyjmowanej) informuję, że osadzeni mieli i mają możliwość korzystania z krzesła podczas wizyt lekarskich. Tylko i wyłącznie od ich woli zależy czy chcą z tego krzesła skorzystać.

W kwestii możliwości korzystania z pomocy prywatnego specjalisty na własny koszt przez osadzonych zgodnie z art. 115 § 6 kkw informuję, że prawo to w żaden sposób nie jest ograniczane. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, dyrektor aresztu, po zasięgnięciu opinii lekarza, zezwala skazanemu, na jego koszt, na leczenie przez wybranego lekarza, a także na korzystanie z dodatkowych leków i innych wyrobów medycznych.

Ad 8 – Warunki bytowe.

Informuję, że wszystkie zalecenia i uwagi Zespołu Krajowego Mechanizmu Prewencji zostały wyjaśnione w punktach. 14 - 17.

Wykonano w 3 egz.:

Egz. 1 – adresat,

Egz. 2 – OISW w Szczecinie,

Egz. 3 – a/a

TC/tc

DYREKTOR
Aresztu Śledczego
w Międzyrzeczu
ppik mgr Adam Gorczyński

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Krajowy Mechanizm Prewencji

Warszawa, 19 listopada 2014r

KMP.571.62.2014.DK

Pan
ppłk Adam Gorczyński
Dyrektor Aresztu Śledczego
ul. Młyńska 21
66-300 Międzyrzecz

Szanowny Panie Dyrektorze

Dziękuję za odpowiedź na raport przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji, która z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich została przeprowadzona w Areszcie Śledczym w Międzyrzeczu (dot. sygn. D/O-072/92/2014). Należy zauważyć, że pozytywnie odniósł się Pan do większości zaleceń przedstawionych przez KMP.

Pozostaje jednak kwestia absolutnie niedopuszczalnej sytuacji zobowiązania cudzoziemców do podpisywania oświadczeń w języku polskim, których treści nie są w stanie zrozumieć. Pana wyjaśnienie, że procedury wręczania tłumaczeń tego typu pism nie określają regulacje prawne, nie może zostać przyjęte. Podobny problem dotyczy rozmowy informacyjnej przeprowadzanej przez wychowawcę przy przyjęciu osadzonego do placówki.

Jak przedstawiono w raporcie Mechanizmu, Europejskie Reguły Więzienne [Rekomendacja Rec(2006)2 Komitetu Ministrów Rady Europy] wskazują, iż *w momencie przyjęcia i tak często jak jest to potrzebne również później, wszyscy więźniowie są informowani pisemnie i ustnie w języku, który rozumieją o przepisach, regulujących dyscyplinę więzienną oraz o ich prawach i obowiązkach w zakładzie karnym (pkt 30.1). Więźniowie mają prawo do posiadania pisemnej wersji przekazanych im informacji (pkt 30.2).*

Wśród Zbioru zasad mających na celu ochronę wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie aresztowania bądź uwięzienia ogłoszonych w treści Rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ 43/173 z dnia 9 grudnia 1988 r. znajduje się zasada nr 14, zgodnie z którą osoba, która w niewystarczający sposób rozumie lub mówi językiem używanym przez organy odpowiedzialne za jej zatrzymanie, aresztowanie lub uwięzienie, uprawniona jest otrzymać niezwłocznie, w języku dla niej zrozumiałym, m.in. o jej prawach, jak też wyjaśnienie tych praw oraz informację o sposobach korzystania z nich, oraz, jeśli zajdzie taka potrzeba, uzyskać bezpłatną pomoc tłumacza w związku z czynnościami prawnymi następującymi po jej zatrzymaniu.

Wyjaśnienie dotyczące braku środków finansowych na tłumaczy lub tłumaczenia mogłoby zostać przyjęte, gdyby jednocześnie przedstawił Pan informację o wcześniejszym podjęciu działań w celu ich uzyskania. Zwracam przy tym uwagę na możliwość skorzystania z pomocy uczelni lub ambasad w zakresie niezbędnych tłumaczeń, tudzież pracy wykonanej w tym zakresie przez inne jednostki penitencjarne (m.in. Areszt Śledczy Warszawa-Białołęka w Warszawie przetłumaczył standardowo wręczane osadzonym oświadczenia na kilka języków obcych). Ponadto w dobie obecnej informatyzacji, jednostka może korzystać z tłumaczy internetowych, które poza tłumaczeniem pisma, często dają możliwość fonicznego odsłuchania przetłumaczonego tekstu.

Biorąc pod uwagę powyższe, ponownie uprzejmie proszę o ponowne zajęcie stanowiska w niniejszej sprawie.

Z poważaniem
Dorota Krzysztoń

Główny specjalista